

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legcélszerűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeknek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés megyeház.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnapon.

A lap szellemi részét érdeklő levelezések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyzetű centiméter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyzetű centiméterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyzetű centiméternyi tér többlet után 50 kr. számítottatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számítottatik.

Kéziratok vissza nem adatnak. Nyilttéri rovatot nem nyitunk.

Br. Bánffy Dezső

főispán ur ő méltóságának

Szolnok-Dobokamegye

1877. ápril 14-diki közgyűlésén tartott

megnyitó beszéde.

Uraim! Tisztelt bizottság!

Midőn a mai napon önöket itten ez évben, ha nem is először, de ez évi első rendes közgyűlésen üdvözölni szerencsém van, fogadják köszönetemet ily szép számba való egybeseregülésükért, fogadják elismerésem, hogy most, midőn a világeseemények megrendítő fontossága veszi igénybe egész figyelmüket s honfiai gondjaik lázas izgatottsággal függnek közjogi és közgazdasági kérdéseinken, mégis szívesek voltak eljönni, s önhatósági jogaitak gyakorolva, segitenek nekem, s azoknak, kik velem együtt — mint e megye közegei — hivatva vannak, nyert megbízatásainknál fogva, a közkormányzatot vezetni, elintézésében oly ügyeknek, melyek ha nem is birnak országos fontossággal, de mégis sok részben jelentőségteljesek ugy egyesekre, mint a közre nézve. És valóban, bármily mérvben veszik is az aggódó honfikebel gondjait igénybe az ország déli és keleti szélén tornyosuló, s talán mi reánk is vészt hozó fellegek; bármily rebegeve várja minden honpolgár megoldását az általános ismert bank- és vámügyi kérdésnek, bármily erősen elfoglal is egyen-egyen mindenkit a tudat, hogy e kérdések czélszerű, de tapintatos megoldásától függ a haza sorsa, a nemzet jövője, de sőt alkotmányos élete is, mégis vélem, hogy e kis körben is gyakorolva az

alkotmányos jogokat, vannak kérdések, melyek kiválóbb figyelemre méltók.

Az 1876-ik évi VI. t.-cz. életbe léptetésével létrehozott új intézmény, a közigazgatási bizottság ez alkalommal ad először számot önök előtt élete első szakáról. Szolnok-Dobokamegye alakulásától a múlt év végéig terjed e jelentés, és egyebet nem említve e kitűzött tárgysorozatból, már magában e jelentés is elég fontos arra, hogy önök egész figyelmét igénybe vegye; fontos e jelentés, mert érdekes részleteket tartalmaz a közkormányzat különböző ágairól, de nézetem szerint fontos, mert oly részletek ezek, részben, melyek eddig a megyei önkormányzat sokszor elsajnál fénykorában sem lettek önök, sőt jogelődek előtt sem feltárva. Engedjék meg nekem, hogy hangsúlyozzam e szavaimat, hogy ismétlem, miszerint ez alkalommal először lebenn fel önök előtt az állami közszolgálat némely ága fölött a fátyol, hogy először ez alkalommal lesz módjuk önkormányzati jogukat gyakorolva, jogosult véleményét mondani kinevezett királyi hivatalnokok eljárásai felett. Ne méltóztassanak kiesinyelni e szavaimat, méltóztassanak elhinni nekem, hogy én, kit önök itt e főispáni szék közel szomszédságában ülve a megyei ellenzék támadó soraiban nem oly rég láttak küzdeni, első sorban s állandóan vagyok alkotmányos ember, s csak másodsorban és ez idő szerént kormányhivatalnok, és mint ilyen nem érezném indítva magamat soha semmi körülmény között oly intézmény támogatására, melyek folytán alkotmányos önkormányzati jogaim csorbát szenvednének.

Az 1876-ik VI. t.-cz. által életbeléptetett közigazgatási bizottsági intézmény létrejöttével, nyert a megye — habár némileg közvetve is intézkedni oly ügyekben, melyek eddig közvetlen kormány közegek által függetlenül nemcsak beleszólás, de betekintés nélkül intéztettek; adó, tan, középítéset, posta, távirda, börtönügyekben korlátlanul intézkedik a közigazgatási bizottság a megyei közkormányzat eddig gyakorolt ágain kívül; fegyelmi tekintetben bíraskodik s pedig nem csak megyei vagy községi, de minden állami közigazgatási ág közegei felett is. Ezen tág jog körében végzett működését nyíltan feltárva: van szerencsém ma önök előtt tisztelt bizottság felmutatni s mintegy ez alkalmat felhasználni arra, hogy önöket, illetőleg önök közül azokat, kik alkotmányos önkormányzati joguk megrövidítését félték a közigazgatási bizottsági intézmény behozatalától, meggyőződve arról, miszerint ez intézmény inkább jognyerés, mint jogvesztés, sőt én ezen törvény szellemétől még előlépéseket várok e jognyerés terén, mert mig ma még csak kezdetén ez intézmény létének az államközegekkel szemben némi nehézségekkel, sőt féltékenységgel is kell szembe menni, addig a jövőre nézve én nem csak azt hiszem, hogy e féltékenység és tartozkodás megszűnik, de bizton reméllem, hogy újabb és újabb ügykör nyeres s az önök ellenőrzési eljárása által jogkörükben nyerenek. És ez így van nem csak egyes ügyek intézése, de így van a fellebbezési kérdések körül is, a közigazgatási bizottság itél másod, sőt sok esetben harmadfokon is oly kérdésekben, melyek felett eddig távol, a helyi viszonyokat nem ösmerő felsőbb hatóság döntött, s néha döntött tájékozatlan, mig ma

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

Macaulay nézetei az amerikai köztársaságról.

Egy amerikai író, ki Jeffersonnak általa megírt életrajzából egy példányt Macaulaynak is küldött, utóbbival több levelet váltott azon kérdés felett: valjon a Jefferson elvei szerént létesített amerikai államképezet minden viszonyok között képes lesz-e a létesítése alkalmával kitűzött czélok megvalósítására? Az alább olvasható két levél a világhírű angol történetíró nézeteit foglalja magában. Ime az első, melyet 1857-ben írt:

„Ön meglepetéssel hallja, hogy én nem táplálok valami magas véleményét Jefferson felől, s én viszont meglepetéssel értesülök az ön meglepetéséről. Határozottan tudom, hogy soha oly sort nem írtam, soha oly nyilatkozatot nem tettem, — sem a parlamentben, sem társalgás közben, sem valamely választógyülekezetben, hol rendszerént mégis csak hizelegni szoktunk a tömegnek, mely sor- vagy nyilatkozatból az volna következtethető, hogy az én véleményem szerént a legfőbb hatalom az államban a polgárok szám szerint való többségére bizandó, vagy más szavakkal, hogy a népesség legszegényebb, legműveletlenebb része uralkodjék. Az én meggyőződéseim mindig az volt, hogy az állam tisztán demokratikus berendezése mellett, előbb utóbb vagy a szabadságnak vagy a polgárisultságnak, vagy mindkettőnek meg kell semmisülnie.

Európában, hol a népesség sűrű, hasonló

intézmények hatása azonnal mutatkoznék. Igazolják ezt az események, melyek csak a közel multban folytak le Franciaországban. 1849-ben itt is érvényre emelték a tiszta demokrátiát. Rövid idő alatt az összes előjelek általános fosztogatásra, új földfelosztásra és a gazdagokat megrentő adóterhek megállapítására mutattak, hogy a szegények dolog nélkül élhessenek. Ily rendszer Franciaországot husz év alatt oly szegénnyé és bábárrá tette volna, minő a Karolingok alatt volt. Szerencsére a veszély elhárított, s jelenleg despotismus uralkodik Franciaországban; a szószerk elnémult, a sajtó leigáztatott, a szabadság eltűnt, azonban a polgárisultság megmenetett.

Legkevésbé sem kételkedem, hogy ha nekünk Angliában tisztán demokratikus kormányformánk volna, a hatás ugyanaz lenne. Vagy a gazdagok raboltatnának meg a szegények által és a polgárisultság eltűnnék, vagy erős katonai uralom mentené meg a rendet és jóllétet, és ekkor a szabadságnak kellene megsemmisülnie.

Avagy azt hiszi ön, hogy hasonló veszély az Egyesült Államokat nem érheti? Öszintén megvallom, hogy az én nézetem egészen ellenkező. Meg vagyok győződve, hogy önökre is ugyanazon sors vár, ámbár — physikai okok miatt — csak a távolabb jövőben. Mig az Egyesült Államok birtokában határtalan kiterjedésű termékeny és lakatlan vidék van, addig ott a munkás osztály jobban fogja magát érezni, mint bárhol az ó világban, s mig ez állapot tart, uralkodhatik a Jefferson-féle politika, anélkül, hogy nagyobb bajt okozna. Azonban eljő az idő, midőn Uj-Anglia ép oly népes lesz, mint Ó-Anglia. Akkor a munkadíj ott is alacsony és változó lesz, mint

nálunk. Akkor az Egyesült-Államoknak is meg lesz Birmingham-ük és Manchester-ük, s ezekben olykor százezrenként fognak lézengeni a munkások kereset nélkül. Ekkor érkezik el a tulajdonképeni megpróbáltatás ideje az önök intézményeire nézve. Az inség a munkásból elégületlent, lázongót csinál, s igen természetes, hogy szívesen hallgat oly izgatókra, kik neki azt mondják, hogy szörnyű igazságtalanság, miszerint egy embernek milliói legyenek, mig a másiknak betevő falatja sincs. Rosz években sokat panaszoznak Angliában is, s némelykor kisebbszerű lázongások is történnek. Ezek azonban itt kevésbé káros következményűek. Mert itt nem a szűkölködők az uralkodók. A főhatalom oly osztály kezében van, mely számos ugyan, de válogatott; a művelt osztály kezeiben, oly osztályéban, melynek legfőbb érdeke a tulajdon biztonsága s a rend fenntartása. Következőleg az elégületlenek, ha nem is durván, de erélylyel tartattnak féken. A nehéz idő elmúlik anélkül, hogy a szegények segélyezése czéljából, a gazdagokat megrabolnák. Nem-sokára ismét csörgedeznek a nemzeti jóllét forrásai, munka mindenütt található, a munkadíj emelkedik, s mindenütt nyugalom és jóllét üt tanyát. Gyakran láttam Angliát az épen most leirt válságon keresztül menni. Hasonló válságoknak lesznek alávetve az Egyesült-Államok is, ha nem is a jelen, de a jövő században. Hogyan fogják ama válságokat kiállani? Szívemből kívánom önöknek a szerencsés megoldást. De eszem nem képes összhangra jutni szívemmel, és én a lehető legroszababtól tartok. Teljesen világos, hogy az önök kormánya soha sem lesz képes az elégületlen, szükségét szenvedő tömeget féken tartani.

dönt egy oly testület, melyben a helyi viszonyokat ismerő — önök jogos érdekeit szem előtt tartó 21 tag közül 10, illetőleg 15 egyén jogosult határozni.

Tény, hogy az önkormányzati jog gyakorlata átruházott, de tény az is, hogy ezzel szemben van az ellenőrzés szép és fontos joga; és e jog ma, midőn a közigazgatás szövevényes volta miatt, s azon követelményénél fogva, hogy az ügyek ellátása körül halasztást nem tűr s így lehetlenné teszi, hogy egy oly számos tagból álló és nehézkes szerkezetű testület, mint egy megyei bizottság, közigazgatásilag intézkedjék, e jog mondom ma egyedül jogosult, mert egyedül valóban foganatosítható. Ime e jogukat gyakorolni vannak önök ma hivatta tisztelt bizottság, midőn a már többször idézett 1876-ik évi VI. t.-cz. 64-ik §-a értelmében a kormányhoz felterjesztett félévi közigazgatási bizottsági jelentés előterjesztetik. Méltóztassanak élni törvényadta ellenőrzési jogaikkal, méltóztassanak átérzve e jog fontosságát ma is, midőn — mint e szavaim kezdetén már mondtam — bárha sokkal nevezetesebb kérdések és jogosult aggályok kötik is le figyelmüket, mégis e jelentésre is kellő figyelemmel lenni, s azt horderejéhez méltóan mérlegelni.

E jog az önök-é urak, s e jog felett szabadon rendelkeznek. A láthatár borus, sötétben tornyosuló fellegek vészthozó villámokkal rémitenek; azok, kik hivatvák a törvényhozó testületben e fellegek eloszlátása felett függetlenül határozni, nem fogják elmulasztani saját jogkörükben szabadon rendelkezni, s míg önök itt e kis körben függetlenül járnak el, reméljük, hogy azok is saját jogkörükben függetlenül járva el, módját lelendik az aggálytelt lelkek boruját felderíteni, mert tudom én azt, hogy önök aggódva tekintenek a képviselőház felé, tudom, hogy e jogkörükben is figyelmük oda fordított, s hogy honfi érzettel félve várják azt mi határozatni fog, tudom én ezt s értem, sőt érzem is; úgy képzelem önöket, mint azon kocsiiban ülöt ki, ha bármily biztos és jó kocsi kezében van a gyeplő, mégis ha az oldalos, dülös helyen a kocsi megbillen: rémulve kap a gyeplőhöz s talán segíteni akarva, illetéktelen közbekapásával a kocsit s benne magát borítja fel, elősme-

Mert önöknél a kormányt a többség alkotja, és a gazdagok, kik folyvást kisebbségben vannak, egészen amannak kegyelmére utalvák. Eljön a nap, midőn New-York államban oly tömeg fogja vállasztani a törvényhozó testületet, melyben senkinek sem lesz többje fél adag reggelinél, s mely alig lesz képes magának többet biztosítani ebédre. Lehet-e még kétkedni, hogy minő törvényhozó testület fog választatni akkor? Egyik oldalon egy államférfi lesz, ki türelmet prédikál, tiszteletre int a szerzett jogok, a közhitel iránt. A másik oldalon egy demagog, ki a töke és uzsorások zsarnoksága ellen dühöng s fölveti a kérdést: lehet-e tűrni, hogy valaki pezsgőt igyék, fogatot tartson, míg ezer meg ezer becsületes embernek nincs mit ennie? Melyiket fogja e két szónok közül a munkás meghallgatni, kinek gyermekei otthon éheznek? Komolyan félek, hogy az Egyesült-Államok hasonló viszonyok között olyasmire fognak vetemedni, mi lehetlenné teszi a jóllét visszatérését; félek, hogy önök úgy fognak eljárni, mint oly nép, mely az inség egy éve alatt az összes vetőmagot elpazarolja, mi által a következő már nem az inség, hanem az éhhalál éve lesz. Attól tartok, hogy akkor fosztogatni is fognak. Ez a szükség még elviselhetlenebbé teendi. Az inség új rablásra vezet. Ily állapotokat fentartani lehetetlen. Az önök alkotmányának csak vitorlái vannak — horgony nélkül. Mint már előbb is mondtam, ha valamely társadalom a lejtőn lefelé halad, vagy a szabadságnak, vagy a polgárisultságnak meg kell semmisülnie. Valami Caesar vagy Napoleon ragadja meg erős kézzel a kormány gyeplőit, vagy éppen úgy fogják az önök köztársaságát a 20-ik században a bárbarok földulni, mint az ötödik században Rómát, azon

rem, hogy országos kérdések feletti aggályuk jogosult, de . . . és ezt őszintén bevallom, nem tartom célszerűnek, hogy itt oly kérdések tárgyalassanak, oly kérdések felett mondassék vélemény, mely kérdések részleteiben nem ismeretesek, s melyeknek mikénti megoldása felett addig véleményt mondani — míg az valóban megoldva nincs — nem is jogosult. De eltértem tárgyamtól, bárha midőn e bizottság jogkörét jeleztem, nem illetéktelen kimondanom véleményemet a felett is, hogy más jogköre hasonlóan tiszteletben tartandó, s ezért előzetesen véleményt mondani a törvényhozó testület jövő eljárása felett jogtalan, s méltánytalan annak egyes tagjait egy még részleteiben ezen túl megösmereendő kérdésben való magatartásuk iránt irányolni. És ime magam vagyok, ki jogtalan s körömbe nem tartozó kérdésekkel foglalkozom; bocsánat érte uraim! engem is a hazafi érzet vezet, de mert az vezet, s mert midőn két évvel ezelőtt e teremben a főispáni széket elfoglalva egy vezér férfi után kitűztem a jeligét: „a haza minden előtt“ kell hogy én is, és velem önök egyen-egyen e jelige elfogadásával ne ábránd remények után indulva keressenek teljesülést, de tekintve a lehetőt, tekintve a kivihetőt, fogadják el a helyzetet, s ha lemondás, ha megszorítás, ha áldozat árán is nézzék azt, hogy a haza léte, a hon lehető fennmaradása az első követelmény.

Talán igen is hosszúra nyúlt szavaim bezárom tisztelt bizottság, fogjunk a munkához s reméljük, hogy miként mondtam a közigazgatási bizottsági törvény fokról-fokra, jogról-jogra fogja az önkormányzatot terjesztetni, vagy ha nem is rohamos haladással, de lépésről-lépésre haladhatunk előre nemzeti önállásunk göröngyös útján, ha e sisiphusi kövünk észtelen botlás vagy makranczos lépés következtében — és e lépés, e botlás kerülendő, — meredek irányából vissza nem gurul.

Megyei élet.

Deés, 1877. április 19.

Szolnok-Dobokamegye közgyűlése.

Folyó hó 14-én tartotta meg megyénk bizottsága ez évi rendes tavaszi közgyűlését.

Br. Bánffy Dezső főispán ur ő méltósága a

különbséggel, hogy a hunnok és vandalok, kik a római birodalmat földulták. kívülről támadtak, míg az önök hunnjai saját államuk keblén, ennek intézményei által nőttek nagyra.

Egy másik, ugyanazon íróhoz intézett levelében (1858.) a következőket írja:

„Ha ön meggyőződése vizsgálatából azon vigaszt meríti, hogy a jóságos gondviselés sohasem fogja megengedni, hogy az ön országában több ember láthassa meg a napot, mint a mennyi abban jóllétben élhet, úgy ön oly vigaszra tett szert, melytől éppen nem szívesen fosztom meg. Azonban hasonló okoskodással igen sok kellemes eredményre juthatnánk, mint például, hogy a világon nem lesz cholera, nem lesz rabszolgakérdés. Szerencsétlenségemre az igazság kutatásának oly módszerét tanultam el Bacontól, mely homlok-egyenest ellenkezik az ön módszerével. Igen jól ismerem a fejlődést, melyet az Egyesült-Államok úgy népesség, mint vagyonosodás tekintetében tanusítottak és tanusítanak jelenleg. Tudom, hogy a munkabér az Egyesült-államokban magas, s hogy a munkás képes gyermekeit bizonyos nevelésben is részesíteni. De nem látom az okot melynélfogva a jelenség Jefferson politikájának volna tulajdonítható. Nem vagyok képes fölfogni, miért ne lehetett volna az Egyesült-Államok fejlődése ép oly gyors, miért ne táplálkozhattak és ruházkodhattak volna önök munkás osztályai éppen oly jól, ha önök kormánya Washington vagy Hamilton elvei szerint vezetettetett volna? Ön is belátja, hogy az Egyesült-Államok jelenlegi fejlődése csak folytatása azon fejlődésnek, melynek a 17-ik század közepétől fogva tanui voltunk, és hogy az áldásokat, melyeket önök jelenleg élveznek, önök elődei is élvezték, kik

gyűlést d. e. 10 órakor a lapunk homlokzatán egész terjedelmében közölt korszerű s a helyzetet hiven ecsetelő beszéddel nyitotta meg, melynek a minden oldalról hangoztatott éljenekkel befeljeztével a tárgysorozat olvastatott: ezt követte a szentesített törvényczikkek kihirdetése, melyek levéltárba helyezendőkül rendeltettek.

A folyó hó 12. és 13-án működött számok-kérőszék jelentése megnyugtató tudásul vétetett.

Az igazoló és bíráló választmányok akként alakítottak meg, hogy az elsőbe a megyebizottság részéről Boér Károly, Bokros Lajos, Makrai Domokos, Mánn Gábor és Lendvai Károly bizottsági tagok választattak meg, főispán ur ő méltósága pedig a törvényben gyökerező jogánál fogva ugyancsak az igazoló választmányba elnökül: Dezsőffy Mihályt s kiegészítő tagjaiul Vályi Eleket, Pécsi Kálmánt és Almai Ferenczet nevezte ki; az állandó bíráló választmány tagjaiul pedig gróf Bethlen Sándor, gróf Wass Ádám, gróf Kornizs Viktor, Kovács Sámuel és Dr. Szöcs Sámuel bizottsági tagok — és pedig tekintettel a megyebizottságnak küszöbön álló szervezésére — kivételesen csakis egy évre választattak meg.

Egy előfordult incidens folytán főispán ur ő méltósága felkérte, hogy a kataszteri bizottságokban lemondások vagy halálozások folytán üresedésbe jöhető helyeket, kinevezés útján töltsé be, a megyebizottságának utólagosan bejelentvén. A megyei közigazgatási bizottságnak mult 1876-ban tartott összes üléseiben igazolatlanul meg nem jelent tagok nyilvántartási jegyzéke bemutatván: örvendetes tudásul vétetett, mert ily eset — ha jól vettük ki — alig volt 3, mely körülmény a tagok buzgalomáról és érdeklődéséről tanuskodik.

Megválasztatott ezután a megyei „Rudolf“-kórház részére a következő 6 év tartamára — Torma István, br. Diószegi Géza- Török József, Mánn Gábor és Hirsch Lipót személyében az 5 tagu kórházi bizottság.

Olvastatott belügyi m. kir. Minister urnak f. év márczius 24-én 858. sz. a. leirata, melyszert a deési kir. adófelügyelő székhelyén alakítandó jövedelmi adó felszólamlási bizottság elnökül Bokros Lajost, helyettesül pedig Tatrosi Ferenczet nevezte ki, s evvel kapcsolatosan a m. kir. pénzügyminister ur felhívása folytán az adó-felszólamlási bizottság rendes tagjaiul Hollaky Árpád, Szilágyi Albert, póttagokul pedig Baló János és Bonizs Elek bizottsági tagok választattak meg.

loyalis alattvalói voltak Anglia királyainak. Az európai és amerikai munkás között létező különbség ma sem nagyobb, mint azon időben volt, midőn New-York Nagy-Britanniának volt alávetve. Az Angol koronának jelenleg is vannak gyarmatai, melyekben a lehető legtökélyesb alakban találhatók fel mindazon tünemények, melyeket ön a tisztán demokratikus intézményeknek tulajdonít. Viktoria gyarmat csak 20 év előtt alapított. A népesség jelenleg közel egy millió. A bevételek óriásiak, (csaknem 5 millió font) és az adóterhek zugóldás nélkül viseltetnek. A munka bére még nagyobb, mint az Egyesült-Államokban. A népnevelésre rendkívül nagy összegeket fordítanak. És ez egy tartomány, mely a királynő által kinevezett kormányzó által igazgattatik. Ebből kifolyólag világos, hogy a tények, melyeket ön a tisztán demokratikus intézmények előnyeinek bebizonyítására föl hoz, nem ezeknek tulajdonítandók, hanem oly okoknak, melyek Amerikában a függetlenségi nyilatkozatnál jóval előbb működtek, és a melyek sok angol birtokban ma is működésben vannak.

Természetesen távol vagyok attól, azt kívánni, hogy egy nép a jelen érdekeit a jövő nemzedék érdekeiért föláldozza. Valóságos absurdum lenne, ha egy nép azon intézményeket, melyeknek rendkívüli jóllétét köszönheti, földadná, csupán azon félelemből, hogy azok száz év múlva szerencsétlenséget hozhatnak reá. De nem látom be, miért volna a kiválóan Jeffersoninak nevezett intézményeknek tulajdonítandó az Egyesült-Államok jólléte? Ezek már is okoztak némi bajokat, s ha nem csalódom, végzetlensek lesznek, mielőtt Észak-Amerika kétezer lelkét számlál egy négyszög mértföldön.

(Pester Lloyd.)

A megye házi pénztárának 1876-ik évi szeptember 2-tól december 31-ig terjedő zárszámadásai szabályszerűen vezettettekül találtatván, a megye pénztárnoka és ellenőre a számadás terhei alól, a szokott óvások fenntartása mellett, felmentettek s e számadások felülvizsgálat végett a belügyministeriumhoz felterjesztetni határozatott.

Szönyegre került a megyeház kibővítésének és illetőleg egy szomszédtelek megyei czélokra leendő megvásárlásának kérdése. Ismeretes lesz az olvasó közönség előtt lapunkban megjelent korábbi tudósításainkból ama körülmény, hogy a czélbavett megyeház kibővítésére vagy annak egy második emelettel megnyújtására szükséges tervezetek elkészítésére, esetleg egy irodai helyiségekül használható házastelek megvásárlására egy bizottság volt küldve, az ezen építkezésekre és illetőleg telekvásárlásra szükséges pénzösszeg beszerzésével főispán ur ő méltósága elnöklete alatt a megye képviselőiből álló küldöttség bízott meg. Ugy a háztelek megvásárlására kiküldött bizottság, valamint a pénzbeszerzésére felkért küldöttség jelentéseiket a közgyűlés elé terjesztették. E jelentések szerint a küldöttség megvásárolta 50 ezer forintot a Rippel Vincze Lajos és neje Bonizs Rózia tulajdonát képező — a megye ősi székházával tőszomszédos házastelket, s bemutatta az előleges örökvásári szerződést, melyszerint a vételár f. év október 1-én egyszerre kifizetendő lesz.

A pénzbeszerzéssel foglalkozott küldöttség jelentése szerint, magánosoktól vagy pénzintézetektől kölcsönt nem kaphatott, minélfogva egyebet nem tehetett, minthogy a magyar kormány támogatását vette igénybe, s ámbár a megye bizottságának mult évi december 30-án 69. jk. szám alatt egyszázezer forint kölcsönnek a megye hitelére leendő felvételével megbízva volt, egyelőre csak a legszükségesebb 50 ezer forint előteremtését hozta belügyi m. kir. minister ur előtt szönyegre.

E megbeszélés szerint belügyminister ur a „Rippel“ ház megvásárlását jóváhagyni hajlandó, ha a megye az összes állami adójára 9% rovatalt vet ki, ezt 3 év alatt behajtja anélkül, hogy ezen pótdó az egyenes állami adóbefizetetését zsidbasztaná, közmunka és közlekedési m. kir. minister ur pedig a megye rendelkezése alatt álló mintegy 24 ezer forint közmunkaváltság pénzt fogja kölcsönképen a megye rendelkezésére bocsátani, mely összeg a rovatalt teljes befizetéséig fog a házvételár fedezésére fordíttatni. Örövendetes volt hallani e jelentés azon ágát még, hogy belügyminister ur ő nagyméltósága reményt nyújtott arra nézve, miszerint a megvásárolt házastelken szükségelt momentán átalakítások eszközölhetése czéljából a belügyi tárca javadalmasából 6 ezer forint segélyt nyújt megyénknek anélkül, hogy azt valaha megtérítenünk kellene.

Megyénk bizottsága áthatva azon hazafias érzülettől, mely emez a megye székhely kérdésével kapcsolatos örökvásárlás kezdeményezésére, s ez alkalommal eredményre juttatására indították a felolvasott telentéseket helyeslő tudomásul vette, s az azokban foglalt javaslatokat óriási többséggel elfogadta s elhatározta, miszerint:

a „Rippel“-féle házat 50 ezer frton megvásárolja, a vételár f. év október 1-én kifizeti, hordozza az ezen örökvásárlással járó költségeket és fizeti az illetéket, alispánját a végleges örökvásári szerződés megkötésére s a megvásárolt házasteleknek a megye nevére a tulajdonjog elnyerése tekintetéből leendő bekebelezésére felhatalmazza, hogy az 50 ezer frt vételár és járuléka fedezése czéljából a megye lakosai összes állami adója arányában 9% pótdótot vet ki, melyből 4% f. év augustus végéig, 3% 1878-ban, 2% pedig 1879-ben lesz befizetendő s behajtásával — az adótvörvények szemelött tartása mellett — szintén az alispánt bizza meg. Hogy ezen pótdó behajtása által az államadók befizetése zsidbasztva nem lesz. Hogy a f. év julius és augustus havakban befolyandó 4% rovatallal a rendelkezése alatt álló 24 ezer frtnyi közmunkaváltságpénzt hozzá csatolván, ha az 50 ezer frt vételár ez úton sem kerülne ki, a megvásárolt házastelken bekebelezve levő adosságok hitelezőivel, a tőkének bizonyos kamatok fizetése mellett a megye hitelére teherképen leendő megha-

gyása iránt szabadon egyezkedjék — a megye alispánját felhatalmazta. Hogy a megvásárolt házastelken szükséges átalakítások és javítások eszközölhetése czéljából azonnal tervezeteket készítsen, s mihelyt a 6 ezer forint segély belügyminister ur által kiutalva lesz, azokat tervszerűen foganatosítsa — alispánját úgy arra utasította, hogy a megvásárolt házastelek vételára teljes kifizetéséről, az azon levő jelzálogos hitelezők végleges kielégítéséről, s az egész 9%-os rovatallal felhajtásáról s a közmunka alapból kölcsönkép felhasznált pénzösszeg ez alapba lett visszahelyezésről végszámadását annak idejében, az ügyállásáról pedig évenként, úgy az ősi, mint a tavaszi közgyűlés elé jelentését tegye meg.

A megyebizottságának ezen fontos határozatát legfőképp jellemzi azon körülmény, hogy a telekvásár ellen egyetlen hang sem merült fel, s egy pár felszólalás is csak a tekintetben történt, hogy a 9% pótdó nem 3, hanem több évek alatt hajtassék be. Megmutatta tehát a következés ismét, hogy ott, hol a megye székhely — noli me tangere — kérdése csak bármi kis részben is discussio tárgyát képezi, a megye közvéleménye határozottan Deés mellett dönt, s az áldozatok meghozásában nem fukarkodik.

(Vége köv.)

Műkedvelői szini előadás.

Deés, 1877. április 14.

A két Barcsai, dráma 4 szakaszban, írta: br. Josika Miklós.

„Le a kalapokkal uraim!“

Ezen bevezető szavakkal lőn bemutatva a harminczas évek közepén A bafi, Josika Miklós első két kötetes regénye. Csokonai népies dala a középosztály ajkain már áradának; a népköltészet kincsei, Kisfaludi Károly s később Czuczor által, a nép ajkairól ellesve, kezdettek általánosan ismertté lenni, — s ezeknek közepette Vörösmarty, a költészet minden ágában nagyszabású alkotásai által megteremté az alapot, melyen fölépült a magyar Helicon, (s Petőfi ezután tiz évre jött talán betetőzni). Csak a magasabb körök, csak még az áristokraczia szalonaiban nem tehetete teljes hódítást: ekkor jelent meg Josika Miklós első regénye, kinek a születés és tehetség megadák az előnyt, a legkényesebb szalonokban is honossá tenni — a magyar nyelvet. Gyorsan követék az egyszerre ünnepelet lett költő művei egymást, melyeknek remekei Szurdok, megyénk ez igénytelen és zajtalan falvának magányában lettek megteremtve. Minden regényének megjelenése egy valódi esemény volt a megjelenés első napjaiban, a könyvárusok csaknem meg valának rohanva, kötet-kötetrel, házról-házra jártak, s a beszéd s társalgás kizárólagos napitárgya volt. Ma már az ifju nemzedék nagyobb része még csak nevérol is alig ismeri talán e koszoruzott műveket, pedig ezen művek még ma is bírják a tiszta morál, magas szonsszerelmentől áthatott szellemük által hódító varázsukat....

Most már Ponson de Terrail, Gaboreau, Paul de Kock s más divatos, sikamos, hihetetlen, de a bizarr jelenetekben kifogyhatatlan átlpántalt regények a kaposak, pedig épen napjainkban mind egyéni és társadalmi, mind pedig erkölcsi és politikai tekintetben mennyi okunk van e műveket olvasni és tanulmányozni.

De szól az ügyelő esengetyűje, a függöny fellebben, kezdődik az előadás. „Le a kalapokkal uraim!“ Apafi fejedelmi udvarában vagyunk, ki az a sugár alak, a ki lehajolva szedi föl az elébe dobott koszorukat? Bornemisza Anna (Pongrácz Boldizsárné) kinek ezen koszorukat előlegezte a közönség azon komoly és szabatos játékkért, mely „egy órai fejedelemségben“ érte el tetőpontját. A mennyire eltalálta vala férje Apafi Mihály fejedelemmel szemben alakított méltóságos dacza s bosszus kifakadása: épen olyan rokonszenves vala hűga Bornemisza Zsófihoz (Bárány Róza), kinek Gerezdí iránti ellenszenvének drámai erővel föltüntetése s Barcsai László iránti vonzalmának lírai hű kifejezése többszörös tapokra ragadá a közönséget. Reméljük, hogy mindkettőjüket szerencsénk lesz még többször szinpadunkon láthatni, műkedvelőink előadásainak emelésére. A két Barcsai (Rácz Lajos és Eisenlohr Ulrich) nemcsak testvéri szeretetben, hanem szerepkörük betöltésében is egyaránt dicseretes sikerrel vetélkedtek. S ha Mihályt említjük föl, igaza van Fenellonak, midőn azt mondja: hogy az ifju követelő. Gerezdí szerepe (Radó János) kezében volt, párszor volt alkalmunk elmondhatni, hogy műkedvelőink egyik kiváló tagja, kitűnő intrikus, s ez állításunkat mai játékaival is határozottan igazolá, kitűnően alakított mai armányos jellemét sikerült arczjáték kísérté. Dicseretnél egyebet a többi szereplőről sem mondhatunk. Bándi Györgyné, Barcsay Mihályné szokott szinpadt otthonossággal alakította. Rónai Lajosné mint komorna naiv ötleteivel több ízben derült mosolyra indította a közönséget. Csiki László, Bíró Antal, Pap Mihály, Csergedi János, Papp István, Rácz Lőrincz, Gidófalvi Pál,

Nagy Ferencz, Kászonyi István s a többi közreműködők hazafiai készséggel segíték elő a darab sikerült előadását. Végezetre dicserettel emlekedő meg Hollak Árpád azon keszsege, melyszerint Apafi Mihály szerepében, az egy véletlen incidens által akadályozott br. Horváth Samu helyett előadás előtt 2 órával nemcsak elvállalta, hanem ez egyik főszerepben minden próba nélkül csak önmagától szerzett tájékozottsága folytán eljátszta s a közönség elismerését méltán kiérdemelte. Pongráczné, Bándiné, Bárány Róza, Hollaki, Eisenlohr, Rácz Lajos és Radó János többször kihivattak és zajos tapsokban részesültek. Tiszta jövedelem leltve a 43 frt 2 kr. kiadást: 70 frt 14 kr. volt. Ezek után pedig nincs egyéb hátra, minthogy egy ily buzgó társulat, illetőleg annak tagjai, s egy oly közönség előtt, mely ily nemes irányu fáradozást látogatásával pártol, elismerésünket fejezzük ki — elmondván: „le a kalapokkal uraim.“ Ó—g.

HÍRFÜZÉR.

— **Lapunk** azon t. olvasóit, a kik előfizetési pénzekkel a multa még mind hátralékban vannak, tisztelettel kérjük fel, hogy tartozásaikat hováhamarább kiegyenlíteni s az előfizetéseket megújítani sziveskedjenek.

— **Ö felsége** személye körüli magyar ministere előterjesztése folytán, Feleki Miklós a magyar nemzeti színház tagjának, jeles működése elismerésül, Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Pályázat.** Postamesteri állomásra Csicsó-Keresztúrot (Szolnok-Dobokamegye) tiszti szerződés és 100 frt készpénzbeli biztosíték letétele mellett. Évi járandóság: 240 frt fizetés 40 frt iroda átalány és a mallepostáknak Somkerék-re és Deésre naponként való szállításáért járó rendes hajtó és ostopénz.

— **Bel- és külföldi apró hírek.**

Az angol „Standard“ az orosz-török háború következményéről elmélkedvén, oda nyilatkozik, hogy Anglia hódítási háborút nem fog megtérni, már csak azért sem, hogy át ne engedje a Bosporus feletti uralmát Oroszországnak. — Az orosz hadoszlopok Kissenewből már messze előre nyomultak a román-moldva határ irányában. Bizonyosnak tartják, hogy a mint a czár a háborukiáltványt kibocsátja, az orosz haderő még az nap átlépi a Pruthot. Ugyancsak Kissenewbe várják a Konstantinápolyból elutazott montenegrói küldötteket is, kik a czárhoz fordulnak utasításokért. Mindezek szerint több mint valószínű, hogy a háború megindításának döntő lépése egy pár nap alatt be fog következni. — Bécsi távirat, április 15. Az ottomán-orosz háború kitörése esetén Ausztria-Magyarország nem csak Bosniát, Hercegovinát de Szerbiát is occupálni fogja. Minden intézkedés megtörtént, nehogy váratlan események zavarba hozzák a monarchia kormányát. A hadügyministeriumban a katonai actió legrészletesebb tervei, ugyszintén a mozgósításra kiadandó rendeletek és utasítások készen vannak. Az osztrák-magyar hadsereg eshetőleges mobilizációját több ezrednek rendkívüli dislocatiója fogja megelőzni. — Az oláh-minister tanács is az egész hadsereg mozgósításának kérdésével foglalkozik; s Glik Iván herceget külön megbízással Kissenewbe küldötte; az utóbbi napokban kiadott mozgósítási rendeletek semmi kétséget sem hagynak fenn, miszerint Románia actív részt készűl venni a háborúban; mert állítólag a Duna mellett elhelyezett csapatok már parancsot kaptak, hogy ha a törökök a Dunán átkelni akarnának, ez fegyveres kézzel mag akadályoztassék. — A fővárosi ifjuság nagy-szerű készüléteket tesz a Corvinákhoz hozó török küldött Tahir bey ünnepélyes fogadtatására s az e czélból alakult ifjusági bizottság Tisza Kálmán-nál tisztelegvén, Tisza kijelentette, hogy örvend ugyan a ténynek, de mindaddig, míg oly értesítést nem vesz, a minőt ily fontos ügyben egyik kormány a másikhoz intézni szokott, addig semminemű készüléket nem tehet. Hogy azonban a fogadtatás a kormány részéről szíveslyes lesz, az bizonyos, de nem lesz és nem is lehet tüntetés-szerű. — A Duna-gőzhajózási társaság hajói Orsovánál tovább nem mehetnek, mert a törökök hidat vertek a Dunán Widdin és Kalafat-nál, mely utóbbi helyen az oroszokat már egyszer megverték. A hajók ezentul csak Orsováig közlekedhetnek. — A képviselőház folyó hó 21-én, szombaton d. e. 11 órakor megkezdte üléseit. Napirendjét a kiegyezéshez szükséges deputatiók megválasztása képezte. Azután tárgyalás alá jő a gyámügyi törvényjavaslat, a választókör-ületek kiigazításáról szóló javaslat és a büntető törvénykönyv.

— **Nyilvános számadás.** A deési jótékony nőegylet folyó hó 2-án tartott tánczvigalma alkalmából még utólagosan adakoztak: Tüzes Karácson 5 frt, Vékony Ferencz 5 frt, Kriza Gyula 1 frt, Hárníky Samu 50 kr, melyekért az egylet nevében köszönetet nyilvánít: a redőzéség.

— **Felhívás.** Mint a Szolnok-Dobokamegyei gazdasági egylet alakítására kiküldött bizottság elnöke jelentem, hogy a kibocsátott gyűjtő-ívek nagyrésze visszaérkezett; az aláírások meghaladják a jóváhagyott szabályrendeletekben megállapított számot és így a végleges megalakulás többé akadályozva ninesen, minélfogva valamenyny alapító és részvényes tagot a f. évi május 8-án délután 3 órakor Deésen a megyeháza tanácskozási termében tartandó alakuló közgyűlésre tisztelettel meghívok. Kelt Deésen, 1877. április 20-án. Gr. Kornis Viktor.

— **Beküldetett.** Két bolt felverés történt e városon idegen tettesek által. Folyó év 17—18-dika közötti éjjel, Demeter Béla és Bajnoczi Gyula kereskedésükben. A tettesek eléggé körültekintők voltak, s a boltok belső részén — hol a helyet rendőrileg felügyelni sem lehet, — végezték a bétörést. Rendőrségünk az egyik tettest nagy-váradai illetőségű Hrazdil Amádé pinceszért, még a felverés napján kézrekerítette, kinél a Demeter Béla üzletéből lopott árucikkek; továbbá 61 frt rézpénz, 38 frt értékű tallér megtaláltattak, s így nevezettnek 1 frt kivételével, melyet a tolvaj élelemre elköltött, mi kára sincsen. A Bajnoczi Gyula kára mintegy 450 frtra tehető. Ez órában értesültünk, hogy Beszterczen a tettesek közül még egy elfogatott; miből úgy látszik, hogy a helyi rendőrség elég gyorsan megtette a kellő intézkedéseket azok befogatására. Egy körülményt vagyunk bátrak figyelmébe ajánlani a városi hatóságnak, hogy t. i. a lámpákat szaporítsa, s a meglevőket igyekezzék ujakkal felese-reltetni, mert a jelenben alkalmazottak már eléggé kiszolgáltak, s közhasználatra nem alkalmasok.

Törvényhatósági közérdekű közlemények.

A m. kir. pénzügyminiszter f. évi 36. sz. alatt a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóság közigazgatási bizottságához.

Határozott kívánságom, hogy a bélyeg-, díj- és illeték-tartozások beszedésére nézve oly intézkedések lépjenek életbe, melyek által az ezen tartozások czimén állam költségvetésileg évről-évre előirányzott bevételek hiánytalan befolyása biztosítva legyen.

Ezen cél elérésére szükséges, hogy a bélyeg-, díj- és illeték-tartozások czimén várható bevételek biztosítása a közadók kezeléséről szóló 1876. XV. törv.-cikk határozmányai értelmében szabályoztassék és az e részbeni teendők teljesítésével, a kir. adófelügyelők közvetlen felügyelete alatt s a kir. illetékkiszabási hivatalok és kir. adóhivatalok közreműködése mellett, s községi (városi) közegek és a járási szolgabírák bizassanak meg.

Kiindulva a most jelzett elvből rendelem, hogy folyó évi július hó 1-től kezdve a készpénzben fizetendő bélyegilletékek, a díjak és jogilletékek nyilvántartása, befizetése, beszedése és

végrehajtás után való behajtása körül követendő eljárásra nézve az alább mellékelt szabályrendelet szolgáljon zsinórmértékül.

A szabályrendelet lényegös intézkedései a következők:

1. A készpénzben fizetendő bélyegilletékek, a díjak és jogilletékek, melyek az eddig fennállott törvényes gyakorlat szerint kizárólag a kir. adóhivatalnál voltak befizetendőek, ezentul az illető községi (városi) pénztáraknál lesznek lerovat-dók, az 1876. XV. törvénycikk 42. §-ának rendelkezésében gyökerező azon megszorítással azonban, hogy

a) azon tartozások, melyek a városokat és községeket mint jogi testületeket terhelik, az összegre való tekintet nélkül, és

b) azon tartozások, melyek a kis- és nagyközségekben lakó illetékköteles feleket terhelik és a 100 frtot eléri vagy azt meghaladják, továbbra is a kir. adóhivataloknál lesznek befizetendők.

2. A községi városi közegek:

a) kézbesítik a kir. illetékkiszabási hivatalok után hozzájuk érkezett fizetési meghagyásokat,

b) nyilvántartják az 1-ső pont szerint náluk befizetendő tartozásokat,

c) átvesszik az önként befizetett összegeket és végérvényesen nyugtatványozzák, felszámolják és beszállítják azokat a kir. adóhivatalba, végre

d) végrehajtás után hajtják be azon tartozásokat, melyek esedékességük napjáig önként le nem rovatattak.

3. A kir. adóhivatalok:

a) nyilvántartják a náluk fizetendő tartozásokat,

b) beszedik, nyugtatványozzák és felszámolják az önként befizetett összegeket, és

c) kimutatásba foglalják azon tartozásokat, melyek az esedékesség napjáig be nem fizetettek és átadják azen kimutatásokat az illető járási szolgabíráknak a végrehajtási eljárás megindítása végett.

4. A járási szolgabírák behajtják a kir. adóhivatalok által kimutatott hátralékokat, és beszállítják a végrehajtás folytán befizetett hátralékokat a községi előjáróságok után a kir. adóhivatalba; kötelesek továbbá a községi közegeket teendők teljesítésében a községeknek vezetett nyilvántartási feljegyzések segítségével ellenőrizni.

5. Az illetékkiszabási hivatalok saját feljegyzéseik alapján nyilvánosságban tartják a beszedés menetét és évnegyedenként sommás kimutatásokat küldenek a kir. adófelügyelőkhez az egyes községeknek és a kir. adóhivataloknál hátralékban maradt ilyenmü tartozásokról.

6. A kir. adófelügyelők ezen kimutatások és a helyszínen tett tapasztalataik alapján ellenőrzik a községi (városi) közegeket és a járási szolgabírákat, s észlelt mulasztások esetében a hanyag közegek megbüntetésére nézve az 1876. XV. törvénycikk határozmányai értelmében járnak el.

Ezen szabályrendeletnek életbeléptével bizton várom, hogy az illetékköteles feleknek a befizetés helyére nézve nyújtott könnyítés folytán az illetéktartozások tulnyomó része önkéntes befizetések után fog lerovatni, másrészt pedig a nyilvántartás, beszedés és behajtás körüli eljárás tüzetes körvonaloza és az ellenőrzés pontos meg-

állapítása által a végrehajtás ott, hol annak szüksége beálland, gyorsabban, biztosabban és a végrehajtást szenvedett felek irányában a törvényengedte kimélettel fog eszközöltetni.

Midőn ezen szabályrendeletemet ezennel köztudomásra juttatom, kötelességévé teszem a törvényhatóságok közigazgatási bizottságainak és a kir. adófelügyelőknek, hogy gondoskodjanak arról, hogy a községi (városi) közegek azon teendőik iránt, melyeknek teljesítése ezen szabályrendelet értelmében kötelességükben álland, kellőleg kitanitassanak, hogy ekép a szabályrendelet az általam kitűzött határidőben minden fennakadás nélkül életbeléptethető legyen.

A kir. pénzügigazgatóságoknak szintén kötelességévé teszem, hogy saját szempontjukból is tegyék meg mindazon intézkedéseket, melyek a szabályrendeletnek akadály nélkül érvényre juttatására szükségesek.

Végre meghagyom a kir. adófelügyelőknek, hogy a szabályrendelethez csatolt minták szerint készítendő nyomtatványok ez idei szükségletét a kir. illetékkiszabási hivatalokkal érintkezve állapítsák meg és 14 nap lefolyta után a megállapított szükségletet jelentsék fel. Ez alkalommal mutassák ki azt is, vajjon a „szabályrendeletből” hány példányra lesz szükségük, megjegyeztetvén, hogy a példányok kszámitásánál a körjegyzőségileg egyesített községek számára csak egy-egy példány veendő fel.

Kelt Budapesten, 1877. évi márc. hó 27-én. *)

*) A szabályrendeletet a körjegyzők és községek részére a kir. adófelügyelőség fogja megküldeni.

Szerk.

Felelős szerkesztő-kiadó PÁNCZÉL JÁNOS.
Tárcavezető MEDGYES LAJOS.

Hirdetések.

Köszén-deget és Coaks.

Alólírt légszesz-kezelőség batorkodik a városi és vidéki t. közönségnek ajánlani.

köszén-degetet,

a földbe ásott fák, hidak, lemezpapir-fedelek sat. bemázolására és épentartására, valamint a szőlővirág megfagyásának meggátolása czéljából füstölésre a szőlőhegyekben, hordószámra à 1 kil. 3 kr. edény nélkül, 50 kilóig à 1 kil. 2 kr. edény nélkül.

Továbbá coaksot kovácsok, lakatosok számára és szobafűtésre

10-től 250 kilóig à 50 kiló 1 frt.

250 — 500 kilóig à 50 kiló — frt 85 kr.

500 kiló és több à 50 kiló — frt 75 kr.

Ismételárusítók megfelelő árendedést nyernek.

Kolozsvár, ápril 12-én 1877.

(1—2) A légszeszgyári kezelőség.

Gazdatiszti

minőségben egy nőtelen ember azonnal szolgálatba léphet.

Bővebb felvilágosítást a szerkesztőség ad. (2—3)

P i a c z i á r a k.

A hetivásár		Egy hectoliter (= 1.62 bécsi mérő.)										Egy liter				Egy köbméter	100 kilo-gramm	Egy kilogramm				
helye	hó és napja	tiszta búza	elegy búza	rozs	árpa	zab	török-búza	pityó-ka	ken-der-mag	len-mag	haries-ka	lencse	pa-szuly	borsó	köles	tüzifa	széna	szalma	marha-hús	juh-hús	sertés-hús	disznó zsír
á r a k r a j c z á r o k b a n																						
Deés	április 17	900	840	580	570	300	360	400	680	1200	—	14	6	8	14	200	—	—	36	24	48	90
Szarosujvár	április 16	1000	650	600	—	280	420	350	500	900	—	10	10	10	15	450	—	—	34	24	40	105
Bethlen	mart. 14	1040	720	700	—	300	380	350	600	1300	—	9	10	8	23	500	—	—	32	24	48	100
M. Lajos	április 12	912	715	520	—	326	440	326	520	—	—	—	4	5	—	500	—	—	32	20	50	100
Betty	decz. 28	840	540	480	—	220	280	120	360	—	—	7	14	7	—	500	—	—	30	20	48	90
Cs.-Gorbó	jan. 10	700	—	450	—	180	320	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	70